

O B S A H

ÚVOD	7
------------	---

I. kapitola

POROVNÁVANIE PRÁVA

1. Porovnávanie práva ako právny fenomén	9
a) Univerzálnosť práva	9
b) Porovnávací výskum	10
c) Porovnávanie	11
d) Porovnávacia právna veda	11
2. Porovnávanie ako východiskový pojem	12
3. Právo ako historická kategória	14
4. Praktické aspekty porovnávania práva	16
5. Svetové právo, európske právo a národné právo	18
6. Komparácia práva a nacionalizmus	21
7. Argumenty pre odmietnutie alebo pre využívanie porovnávania práva	23
a) Argumenty odmietajúce porovnávaciu právnu vedu	24
b) Argumenty podporujúce význam a potrebnosť porovnávacej právnej vedy	25

II. kapitola

FUNKCIE POROVNÁVACEJ PRÁVNEJ VEDY

1. Účel a ciele porovnávania práva	26
a) Účel porovnávania práva	26
b) Ovládanie podstaty práva	26
c) Metóda ako cesta k vedeckému cieľu	27
d) Formovanie univerzálnej právnej vedy	27
2. Poznávanie ako primárna funkcia porovnávacej právnej vedy	28
a) Zdokonaľovanie poznania vlastného práva	29
b) Zdokonaľovanie národného zákonodarstva	30
3. Recepčná funkcia porovnávacej právnej vedy	32
4. Funkcia pokroku a medzinárodného porozumenia	35
5. Význam komparatistiky pre akademické vzdelávanie	35
6. Význam porovnávacej právnej vedy pre interpretačnú prax	38

III. kapitola

DEJINY POROVNÁVANIA PRÁVA

1. Porovnávanie práva v dejinách	41
2. Grécko-rímska etapa porovnávania práva	42
3. Porovnávanie práva v stredoveku	44
a) Obdobie univerzitného práva	44
b) Formovanie spoločného práva	45
c) Prirodzenoprávna škola a porovnávanie práva	46
4. Historickoprávna škola a porovnávanie práva	47
5. Obdobie nástupu kodifikácií (formovanie legislatívneho porovnávania)	49
6. Začiatky porovnávania práva v USA a v Anglicku	51
7. Porovnávanie u A. Kollára a Š. Verböczyho	51
8. Vznik a etapy formovania porovnávacej právnej vedy	52
a) Vznik porovnávacej právnej vedy v 19. storočí	52
b) Vývoj k univerzálnej jurisprudencii	54

IV. kapitola

POROVNÁVACIA METÓDA	61
1. Podstata porovnávacej metódy a pravidlá jej použitia	61
a) Podstata porovnávacej metódy	62
b) Základné pravidlá porovnávania	64
2. Zmysel porovnávania práva a metodologické otázky	64
a) Synchronické a diachronické porovnávania	69
b) Jednota alebo mnohorakosť porovnávacej metódy	70
c) Konkrétne metódy porovnávacieho výskumu	71
3. Povaha objektu pri porovnávaní práva	71
a) Comparatum - východisková zložka porovnávania práva	74
b) Spoločný menovateľ, médium	74
c) Voľba porovnateľného - určenie objektu (comparandum)	75
d) Časová zhoda a reprezentačný výber objektov	75
e) Zhodnosť porovnávaných objektov	76
f) Odmietnutie dogmatického prístupu	77
g) Význam tímovej práce	77
4. Právo ako predmet porovnávania	77
a) Právna norma	78
b) Právne inštitúty	80
c) Právne odvetvia ako objekty porovnávania	81
5. Makrokomparácia - porovnávanie celostných systémov	83
a) Zoskupovanie práv do rodín	87
b) Variabilné a konštantné zložky (elementy) práva	87
c) Východiskové kritériá klasifikácie	88

V. kapitola

VARIABILITA PRÁVNÝCH PORIADKOV, DIVERGENCIA, UNIFORMITA A NIVELIZÁCIA	90
1. Základná orientácia	90
2. Faktory divergencie právnych systémov	91
3. Vplyv prírodných faktorov na divergenciu práva	91
4. Vplyv ekonomických aktivít na divergenciu práva	92
5. Faktory nivelizácie právnych noriem	93
6. Divergencia v režime osobných práv	94
7. Divergencia práva rešpektovaním ducha právnych noriem	94
8. Divergencia práva v procese formovania právneho pravidla	95
9. Faktor invázie na uniformitu práva	95
10. Faktor intelektuálneho obdivu cudzieho práva	97
A. Migračné pôsobenie rímskeho práva	98
B. Migrácia kanonického práva	99
C. Migrácia verejného práva	100
11. Vplyv sociálnej revolúcie na unifikaáciu práva	100
a) Kontinuita a diskontinuita práva	100
b) Revolučný vývoj súkromného vlastníctva v Ríme	101
c) Rozklad rodiny v 19. a 20. storočí	101
12. Zhrnutie	102

VI. kapitola	
UNIFIKÁCIA ZÁKONA A UNIFIKÁCIA PRÁVA	103
1. Funkcia unifikácie práva	103
2. Charakteristika unifikačných procesov	104
a) Prvé koncepcie a prvé formy unifikácie práva	105
b) Unifikačné faktory	105
c) Možnosti unifikácie a názory na jej spôsoby	106
d) Nové aspekty unifikácie	107
1. Všeobecné podmienky unifikácie práva.....	107
2. Techniky unifikácie	108
e) Rôzne spôsoby prístupu k právnym systémom pri unifikácii	109
1. Zbližovanie právnych systémov	110
2. Recepčia práva	111
3. Konfrontovanie	111
3. Vnútroštátna unifikácia	113
a) Unifikačné trendy v západnej Európe	113
b) Unifikácia v európskych federatívnych štátoch	114
c) Stredná Európa a podunajské štáty	114
d) Unifikácia v Spojených štátoch amerických	116
1. Projekt uniformujúceho zákona	117
2. Uplatňovanie federálnej legislatívy v praxi	117
4. Legislatívna unifikácia v suverénnych štátoch	118
a) Skandinávská skupina, nordické, severské právo	118
b) Latinská Amerika	119
c) Unifikácia nemeckogermánska	119
d) Britský Commonwealth	120
e) Unifikácia v návrhu francúzsko-talianskeho obligačného kódexu	121
5. Osobitné modifikačné trendy pri unifikácii	121
a) Unifikácia voľnejším napodobovaním	121
b) Skúsenosti z unifikácie rodinného práva	122
c) Vplyv Napoleonovho občianskeho zákonníka	122
d) Unifikačný proces v európskom práve	124
e) Všeobecná a svetová unifikácia	126
6. Unifikácia v rámci právnych odvetví a inštitútov	126
7. Unifikácia interpretácie	128
a) Vplyvy prostredia	128
b) Niektoré interpretačné pravidlá	129
c) Úloha doktríny	130
d) Vnútorne korelácie pri unifikácii	130
e) Problémy vnútornej unifikácie práva	131
f) Perspektívy unifikácie a pôsobenie divergencie	132
VII. kapitola	
VYMEDZENIE POROVNÁVACEJ PRÁVNEJ VEDY	
A JEJ POSLANIE	133
Literatúra	137